

καὶ εἰς διάσημος συγγραφεὺς φθάνουσιν εἰς τὴν κόλασιν, ἀμφότεροι δὲ καταδικάζονται, διὸ μὲν ὡς καταχρασθεῖς τὴν ἴσχυν τοῦ βραχίονος αὐτοῦ, δὲ τὴν τοῦ κκλάμου τοῦ· διὸ συγγραφεὺς νομίζει ὅτι αὐτὸς ἐκ τῶν δύο εἴναι διαλλίτερος κλέπτης, ἀλλ᾽ αἱ Ἐρινύες, ἐκ τῶν κεφαλῶν τῶν ἁποίων ἀνορθοῦνται ὅφεις, κράζουσιν εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ· «Διὰ τὸν ἄλλον πυρὰ φαεινὴ καὶ ἔψεις ταχεῖα, διὰ τὴν δὲ βραδεῖα καὶ ἀτελεύτητος τιμωρία! Οἱ ἄλλοι μάνοι ἐπὶ ζωῆς τοῦ ἔβλαψεν, ἐνῷ σὺ ἐνέχουσες ἐν τοῖς συγγράμμασί σου λεπτὸν καὶ διαρκὲς δηλητήριον! Σὺ διέφθειρας δλόκηρον κράτος καὶ σὺν τῇ μελλούσῃ γενεᾷ καὶ τὰς μελλούσας!»

Μετὰ τὸ πρὸς τοὺς συγγραφεῖς διδόμενον μάθημα ἔρχεται διὰ Κρυλώφ εἰς τοὺς ῥώσους ἀνθυπάτους τοὺς διοικοῦντας τὰ ἀπώτατα μέρη τῆς ῥωσικῆς αὐτοκρατορίας. «Ἄνω ὁ Θεὸς, μηκόριν δὲ διὸ τούρος», λέγει ῥωσικὴ παροιμία, δὲ Κρυλώφ καὶ πάλιν μεταρρέει ἡμᾶς εἰς τὴν κόλασιν. Ἀφικνεῖται ἐκεὶ εἰς σατράπης τοῦ βασιλέως τῆς Περσίας. «Τί ἔκκαμες εἰς τὸν ἐπάνω κόσμον; τὸν ἔρωτα!». «Φεῦ! ἀποκρίνεται διατράπης, κακὴ ἦτο ἡ ὑγιεία μου καὶ δὲν ἔδυνθην νῦν ἀσχοληθῶ περὶ τῶν ὑποθέσεων τῆς ἐπερχίας μου». Εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην οἱ κριταὶ πέμπουσιν αὐτὸν εὐθὺν εἰς τὸν παράδεισον. Βλέπει τις τὴν ἔννοιαν τῆς σκφοῦς ταύτης ἀλληγορίας. «Οἱ Κρυλώφ πολλαχοῦ ἄλλοι δὲ ἐπολέμησε τὴν προσωπικὴν ἔξουσίαν, ἄλλαχοῦ δὲ ἐπιπίπτει κατὰ τῶν καταχρήσεων τῆς δικαστικῆς δργανώσεως, καὶ μπὸ τὰ χρακτηριστικὰ ἀλώπεκος ἐναγούσης ποτάμιον λάθρακα, διτις εἶναι διὸ προμηθευτὴς αὐτῇ ἰγμύρων, καὶ καταδικαζόντης αὐτὸν νῦν ἡφαῖτὴ εἰς τὸ θύρωρο, διότι ἔκτακτος τιμωρία ἀπαιτεῖται κατὰ τοῦ ληστοῦ τούτου, δεικνύει ἡμῖν τὸν εἰς τὴν διαφθορὰν ἐπιδεκτικὸν δικαστήν ἄλλαχοῦ παρουσιάζει ἡμῖν εὐγενεῖς, νομίζοντας ὅτι διὰ τῆς καταγγοῦσας αὐτῶν ἀπαλλάσσονται τοῦ εἴναι ωφέλιμοι ἄνθρωποι.

Κατὰ τὸ μέρα τῆς ἐν Ρωσίᾳ δουλείας ζήτημα διὰ Κρυλώφ ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς φιλανθρωπίας, τοῦτο δὲ ἀπήτει θάρρος, γενόριεν ἐπὶ τῆς βραυλείας τοῦ αὐτοκράτορος Νικολάου. Ἐνταῦθα παρουσιάζει ἡμῖν ἀηδόνις, ἀλλ᾽ αἰχμαλώτους ἐν κλωθῷ ἄδουσι τὰ δύσμοιρα ταῦτα πτηνὰ, ἐλπίζοντα νὰ κάμψωσι τὸν δεσμοφύλακα αὐτῶν ἄλλας φεῦ! ὅσον ἄδουσι ταῦτα, τοσοῦτο ἐκεῖνος ἥδεται ἐκ τῶν ἀσμάτων αὐτῶν, ἡκιστα δὲ σκέπτεται νῦν ἀπολύτη αὐτά. Τοιουτοτρόπως καὶ διὰ λαὸς ἐργάζεται, ὡσπερ ἄδουσιν αἱ ἀηδόνες· ἀλλ᾽ ὅσον περισσότερον ἐργάζεται, τοσοῦτο ὀλγάτερον οἱ ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ωφελούμενοι θὰ θελήσωσι νὰ στερηθῶσιν οὓς δρέπουσι καρπούς. Ἀλλαχοῦ παριστάνει φύλλα μεγάλης δρυὸς, δι-

περήφανα ἐπὶ τῷ ὅτι ἀποτελοῦσι τῆς κοιλάδος τὸν κόσμον, συναγείροντα τοὺς ποιμένας ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτῶν καὶ τὰς θωπείας τοῦ ζεφύρου δεχόμενα. Φωνὴ ἀκούεται κάτωθεν· «Καὶ ἡμεῖς; Μήτοι τέλεον λησμονοῦσιν ἡμᾶς;» Τὴν φωνὴν ταύτην έάλλουσιν αἱ ῥῖζαι, αἱ τὸν χυμὸν καὶ τὴν ζωὴν παρέχουσαι· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ σκοτεινὸν αὐτῶν τὸ ἔργον, οὐδεὶς προσέχει εἰς τοῦτο. Ἐπεμβαίγει τότε διοικητὴς καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος αὐτῶν συνηγορεῖ· αἵρει εὔγλωττον ὑπὲρ τῶν καταδυναστευμένων διαμαρτύρησιν, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ἀκούεται.

Ίδοι τίνων ἔνεκα λόγων πλὴν τῆς ποιητικῆς λαμπτηδόνος καὶ τῆς ἀρετῆς τὸ ἔργον τοῦ Κρυλώφ τοσοῦτον δημιοῦρες τυγχάνει ἐν Ρωσίᾳ. Οἱ Κρυλώφ ἡρμήνευσεν ἐν εἰκόσιν αἰσθηταῖς, ἐκεῖνο διπερ συγκεχυμένως ἐταράσσετο ἐν ταῖς καρδίαις πάντων· κατέδειξε τὰς καταχρήσεις καὶ τὰς ἀδικίας γεγνηρακούσας κοινωνίας, κατασταλείσας ὑπὸ τῆς ἐναργείας τῶν ἐμμέσων τούτων μαθημάτων.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Κερδίζομεν τὰς συμπαθείας τῶν ἀνθρώπων, λαμβάνοντες αὐτὸὺς οὐχὶ δόποιοι εἰνε πραγματικῶς, ἀλλ᾽ δόποιοι ἐπιθυμοῦσι νὰ φάνωνται. Θέλει καταστῆ ἐχθρὸς ἡμῶν δὲ ἐννοήσας ὅτι τὸν ἐμπαντεύσα μεν.

* * * Λυπηρὸν καὶ ἀνόητον τὸ ἐκλαμβάνειν τὰς χιμαίρας ὡς πραγματικότητας· ἀλλ᾽ εὐτυχὲς καὶ συνετὸν τὸ θεωρεῖν τὰς πραγματικότητας ὡς χιμαίρας.

*** «Οἱ «Ρωσικὸς κόσμος» ἐδημοσίευε γαλλιστὶ τὸ ἔξης λογοπαίγνιον, διπερ καὶ ἡμεῖς γαλλιστὶ καταχρωίζομεν, διὰ τὸ ἀδύνατον τῆς μεταρράσεως:

«Ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Δολμαχαῖς ὑπάρχει χρησμολόγος τις ἡγώ, ḥν οἱ Σουλτάνοι συμβουλεύονται ἐν στιγμαῖς ὑπερτάτου κινδύνου. Τοῦτο ἐπὶ ἐσχάτων ἐπράξει καὶ δὲ Ἀ' Αδούλη Χαμίδ.

— L'Angleterre ! ἀνεβόητε — Erre ! ἀκρινατο ἡ ἡγώ.

— Les Autrichiens ! — Chiens !

— La Prusse ! — Russie !

— Mes pachas ! — Achats !

— Et Suleyman ! — Ment !

— Mais j'ai Moukhtar — Tard !

— Qu'ai je pour payer les milliards — Liard !

*** Ἡρώητεσάν τινά ποτε, τίς διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀγαλμάτων καὶ τῶν μεγάλων μποκετμένων ἐνὸς τόπου· «Οσον πλησιάζει τις πρὸς τὰ ἀγάλματα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, τῷ φαίνονται μεγαλήτερος, ὅσον δὲ τις πλησιάζει τοὺς μεγάλους, τῷ φαίνονται μικρότεροι!»